

Hierbij vindt u onze input voor de oordeelsvorming over landschapsbeleid.

Landschapsbeleid

Verbreding van landschapsbeleid is positief

We zijn positief over het voorstel van GS om de zorg voor het landschap in de nu nog 'witte gebieden' vorm te geven middels een ontwikkelingsbeleid. Via een 'ja, mits'-benadering draagt iedere ontwikkeling bij aan de landschapskwaliteit in plaats van er afbreuk aan te doen.

De ambitie voor 10% groen-blaue dooradering van het landelijk gebied onderschrijven wij van harte. Het realiseren van deze ambitie vraagt om ontwikkelingsgericht beleid, inclusief (financieel) instrumentarium.

De provincie is bij uitstek geschikt om de landschappelijke variatie en samenhang te bewaken en landschapskwaliteit te bevorderen. De meeste landschappen overstijgen immers de gemeentegrenzen.

Niet het kind met badwater weggoien

Bovenstaande neemt niet weg dat bescherming van waardevolle landschappen essentieel is. Het toepassen van ruimtelijke kwaliteit als dubbeldoelstelling voorziet niet in een 'nee, tenzij'-regime voor gebieden met bijzondere waarden. De keuze om over te stappen naar een 'ja, mits'-beleid maakt het mogelijk dat verdozing, verstening of schaalvergroting in waardevolle gebieden kan optreden, terwijl er onomkeerbaar afbreuk aan de landschapskwaliteit wordt gedaan.

Dit achten wij zeer ongewenst; wij pleiten ervoor om in concrete gebieden met bijzondere landschappelijke waarden en betekenis het bestaande 'nee, tenzij'-beleid te continueren met een AC-toets. Een concrete begrenzing is nodig, want vlekkenkaarten leiden per definitie tot verkleining van beschermd gebied (bv door woningbouw, bedrijventerreinen).

De rol van de provincie is juist in relatie tot gemeenten van belang om regionale, maatschappelijke waarden te beschermen. Dat vraagt om duidelijkheid, ook over wat er *niet* kan. Handhaving is een onmisbaar sluitstuk van het beleid.

Instrumentarium nodig

Om de beoogde landschapsontwikkeling en – versterking mogelijk te maken is het nodig om grondeigenaren langjarig zekerheid te bieden. Uitbreiding van het ANLB is gewenst, niet alleen naar het hele witte gebied, maar ook met de financiële omvang. Naast vergoeding van kosten voor aanleg en beheer is ook een vergoeding voor opbrengstderving nodig om grondeigenaren te verleiden het landschap te versterken.

Landschapszones

Het nieuwe kabinet zal beleid ontwikkelen voor landschapszones. Wij verwachten dat deze gedeeltelijk zullen overlappen met de overgangsgebieden rond N2000. Deze landschapszones zijn bij uitstek in beeld voor landschapsversterking. Vanwege de verwevenheid met natuurdoelen ligt hier een hogere ambitie in de rede, gepaard met voldoende middelen in een landschaps- of gebiedsfonds.

Landschap gaat (ook) over biodiversiteit

Tot de kwaliteit van een landschap behoort uiteraard ook de biodiversiteit. Wij signaleren dat de streekguiden m.b.t. de ontwikkeldoelen aangevuld zouden moeten worden met specifieke biodiversiteitsdoelen. Er wordt bijvoorbeeld wel genoemd dat opgaande vegetatie in weidevogelgebieden ongewenst is, maar niet dat toename van natuurvriendelijke oevers, plas-draszones en kruidenrijke stroken of weilanden daar juist gewenst zijn.

Zorg voor tussendoelen en monitoring

Of beleid succesvol is, is alleen te beoordelen als de doelen afrekenbaar zijn en er wordt gemonitord. Wij bevelen aan om tussendoelen te formuleren, en de voortgang van het beleid goed te monitoren. Ook is het taak van de provincie om doorwerking van het beleid te handhaven.